

202502, Flomsikring Rukkedøla - 1.gangs behandling av planforslag

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Hovedutvalg for plan og utvikling	09.12.2025
	Kommunestyret	18.12.2025

Kommunedirektørens innstilling

I medhold av plan- og bygningslovens § 12-10 vedtas det å legge planforslag for detaljreguleringsplan for Flomsikring Rukkedøla (plan-ID 3322-202502) ut til offentlig ettersyn.

Vedlegg

1. Planbeskrivelse, datert 27.11.25
2. Reguleringsplankart, datert 27.11.25
3. Reguleringsbestemmelser, datert 27.11.25
4. Vurdering av konsekvensutredningsplikt, Norconsult, datert 27.05.25
5. Referat fra oppstartsmøte, datert 18.06.25-03.07.25
6. Innkomne merknader til planoppstart
7. Oppsummering og utsvar av merknader, datert 27.11.25 (1)
8. ROS-analyse, Norconsult, datert 27.11.25
9. Vurdering av områdestabilitet til reguleringsplan for flomsikringstiltak og riksveg 7, NVE, datert 27.01.25
10. Beregning av endret flomfare som følge av sikringstiltak, NVE, datert 03.02.25-revidert 04.11.25

- 11 11. Dokumentasjon av sikkerhet mot skred i bratt terreng- Flomsikring Rukkedøla, Skred AS, datert 14.11.25
- 12 12. Fagnotat vannmiljø, Sweco, datert 27.11.25
- 13 13. Rapport naturkartlegging nedre Rukkedøla, Norconsult, datert 21.11.25
- 14 14. Notat landskap
- 15 15. Forprosjekt Rukkedøla, NVE, datert 23.11.25
- 16 16. Plantegning sikringstiltak Rukkedøla nedstrøms Hajem bru, datert 22.11.25
- 17 17. Plantegning sikringstiltak Rukkedøla oppstrøms Hajem bru, datert 22.11.25
- 18 18. Tverrsnitt sikring Rukkedøla nedstrøms Hajem bru, datert 21.11.25
- 19 19. Tverrsnitt sikring Rukkedøla oppstrøms Hajem bru, datert 22.11.25
- 20 20. Notat- Modelling av overvannsavrenning, Lindschulte, datert 07.10.25
- 21 21. Notat- Pumpestasjoner, Lindschulte, datert 23.10.25
- 22 22. Notat - Hydraulikk for sikring av Rukkedøla, Lindschulte, datert 22.05.25, rev. 30.09.25
- 23 23. Rapport- Grunnvannsmodelling, Lindschulte, datert 29.09.25, rev. 24.10.25
- 24 24. NVE 2024a. Mulighetstudie flomsikring Nesbyen, datert 19.02.24
- 25 25. NVE 2024b. Flomberegning for Hallingdalsvassdraget (012.CZ). NVE rapport nr. 8-2024, datert mai 2024

Saksopplysninger

Kommunen ble hardt rammet av ekstremværet «Hans» i august 2023. Et stort antall eiendommer ble skadet i flommen, både boliger og næringseiendommer. Det ble raskt avklart at det er behov for flomsikring av sentrum. Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) stilte raskt med ressurser, og har hele tiden etter dette bistått kommunen i flomsikringsarbeidet. Det er utarbeidet et forprosjekt av NVE som ligger vedlagt saken (vedlegg 13).

Kommunestyret vedtok bl.a. følgende i sitt møte 10.10.24 i sak 96/2024:

«Nesbyen kommune ønsker at NVE skal gå videre med planlegging og prosjektering av flomsikring av Nesbyen, og gir administrasjonen fullmakt til å videreføre samarbeidet med NVE og regionale myndigheter. Kommunedirektøren bes starte planarbeidet».

Kommunen har valgt, for å sikre rask fremdrift, å dele planarbeidet i flere deler slik at man jobber parallelt med planarbeid og prosjektering. Flomsikringen av Rukkedøla er del 2 av reguleringen av flomsikringsanlegget. Del 1, reguleringsplan for flomsikring av Nesflata, var på høring/offentlig ettersyn med merknadsfrist 08.06.2025. Videre vil det tas stilling til om det er behov for regulering av Steinmogutu. Statens vegvesen har satt i gang planarbeid for deler av riksvei 7 forbi sentrum i Nesbyen kommune.

Kommunen legger nå frem planforslag frem for 1. gangs politiske behandling og ber om at saken tas til behandling og legges ut på høring (offentlig ettersyn). Da denne saken er av stor betydning for lokalsamfunnet vil den legges frem for kommunestyret allerede til 1. gangs behandlingen.

Planprosess

Forslagsstiller er Nesbyen kommune med Norconsult Norge AS som planrådgiver. NVE, Lindschulte Ingenieurgesellschaft mbH Ammersee (tidligere Dr. Blasy-Dr. Øverland Ingenieure GmbH), Skred AS og Sweco har vært involvert for utarbeidelse av grunnlag for prosjektet og reguleringsplanen.

Kommunen mottok planinitiativ 27.05.2025. Oppstartsmøte ble gjennomført 18.06.25 og 03.07.25. Kommunestyret behandlet planinitiativet for detaljregulering av flomsikringstiltak langs Rukkedøla i møte 19.06.2025, sak 41/2025. Vedtaket innebar at planinitiativet ble tatt til orientering, og at planarbeidet kunne igangsettes i henhold til plan- og bygningsloven § 12-8. Varsel om oppstart ble kunngjort på Nesbyen kommunes nettsider og i lokalavisen Hallingdølen, samt sendt til berørte parter, offentlige myndigheter og grunneiere 09.07.2025 med frist for innspill 29.08.2025. Ved varsel om oppstart kom det inn 20 merknader. Disse er oppsummert og kommentert av forslagsstiller (vedlegg 6). Merknadene i sin helhet ligger vedlagt (vedlegg 5).

Kommunen har gjennomført informasjonsmøter for berørte grunneiere i samarbeid med NVE, bl.a. 28.06.2025 og 13.11.2025, samt gitt informasjon til kommunestyret 13.11.2025, som ligger tilgjengelig på kommune-TV. I tillegg har planarbeidet vært drøftet i regionalt planforum den 24.06.2025.

Forholdet til forskrift om konsekvensutredning

Planforslaget er utarbeidet i tråd med statlige og regionale føringer for klimatilpasning og samfunnssikkerhet, samt kommunedelplan for Nesbyen. Det er gjort vurdering etter forskrift om konsekvensutredning (KU), se vedlegg 4. Tiltaket er vurdert etter forskrift om konsekvensutredning (KUF) § 6 bokstav b som gjelder reguleringsplaner som alltid skal konsekvens utredes og ha planprogram eller melding. Planen vurderes å ikke falle inn under KUF § 6, vedlegg 1. Tiltaket er vurdert å ikke omfattes av KUF §7. Etter forskriftens § 8 skal det utarbeides konsekvensutredning for reguleringsplaner med tiltak omtalt i vedlegg II, dersom det er vurdert at planen kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn etter § 10. Det vurderes følgelig at tiltakene i planforslaget faller inn under vedlegg 2 nr. 10 bokstav f *«Bygging av innlands vannveier som ikke omfattes av vedlegg I, samt kanalisering og flomsikring»*. Det er foretatt en vurdering av planforslaget etter forskriftens § 10. Med bakgrunn i vurderingen etter KUF er det konkludert med at planen ikke får vesentlige virkninger for miljø og samfunn, og derav ikke er krav til konsekvensutredning. Virkningene av planforslaget for øvrig vil bli omtalt og vurdert i planbeskrivelsen med tilhørende fagnotater.

Beskrivelse av planforslaget

Hensikten med reguleringsplanen er å etablere arealer for sikringstiltak langs elva, inkludert tørrmur, betongmur, flomvoll og reetablering av gangbruer som ble ødelagt under ekstremværet «Hans» i 2023, samt tilrettelegging for ny Hajem bru. I tillegg reguleres bebyggelsen mellom Stasjonsvegen og Rukkedøla, som i dag er uregulert, for å sikre en helhetlig planlegging og forutsigbar utvikling. Planområdet strekker seg fra rv. 7 i øst til Hallingdal museum i vest og berører både offentlige og private eiendommer, og har en størrelse på ca. 128 daa.

Planen legger til rette for flomsikring langs Rukkedøla fra Hajem bru til Nesflata, oppgradering av flomparken for nye flomnivåer og heving/nybygg av Hajem bru. Tiltakene dimensjoneres for 200-årsflom med klimapåslag og 0,5 m sikkerhetsmargin. Det reguleres også for reetablering av gangbruer ødelagt under «Hans» og videre utvikling av området mellom Stasjonsvegen og Rukkedøla.

Flomsikringen utføres med tørrmur, plastring med naturstein og flomvoll, tilpasset lokale forhold. På trange strekninger brukes tørrmur eller betongmur, mens åpne partier sikres med naturstein. Nedstrøms mot Nesflata går tiltaket over i klassisk flomvoll med erosjonssikring. Planen inkluderer også mulighet for sikring på nordsiden nedstrøms Hajem bru ved behov, sørsiden mellom flomparken og museet, samt oppgradering av sikring langs flomparken og Møllevegen.

Overordnet plan og planstatus

Gjeldende kommunedelplan for Nesbyen (2015-2025) ble vedtatt 13.08.2015 og er gjeldende for Nesbyen sentrum. I kommunedelplanen er planområdet avsatt til friområder, boligbebyggelse, bebyggelse og anlegg, LNFR-områder samt offentlig eller privat tjenesteyting. I tillegg til hensynssoner for ras- og skredfare (H310), flomfare (H320_1), bevaring kulturmiljø (H570_4), båndlegging for regulering etter pbl (H710_1/2) og reguleringsplan skal fortsatt gjelde (H910).

Planområdet berører eller grenser til disse gjeldende reguleringsplanene:

- Reguleringsplan for del av Nesbyen sentrum (plan-ID 01200904), vedtatt 21.06.2016. Berører området ved flomparken og Hajem bru.
- Reguleringsplan for Sorenskrivergaarden (plan-ID 01201801), vedtatt 09.12.2021. Berører området øst for Hajem bru.
- Gang- og sykkelveg Rukkedalsvegen (plan-ID 01201903), vedtatt 25.06.2020. Berører langs Rukkedalsvegen
- Nesbyen barnehage (plan-ID 01201503), vedtatt 21.06.2016. Grenser til området ved barnehagen.

Økonomiske konsekvenser

Kommunens økonomiske ansvar for flomsikringen omfatter en andel av kostnadene knyttet til bl.a. planlegging, grunnnerv og vedlikehold av anlegget i driftsfase. Vider svarer kommunen for distriksandel for flomsikringen. Flomsikringen forventes, over tid, å gå økonomiske fordeler ved reduserte skadekostnader fra senere flomhendelser, økt eiendomsverdi i sikrede områder og et mer attraktivt og forutsigbart sentrum for fremtidige investeringer.

For finansiering av flomsikringen vil det fremmes en egen sak for kommunestyret på et senere tidspunkt.

Miljøkonsekvenser

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn ved myndighetsutøvelse:

Kunnskapsgrunnlaget jf. § 8: Miljørettslige prinsipper er vurdert basert på data fra Naturbasen til miljødirektoratet og i Artsdatabanken, samt naturmangfoldkartlegging gjennomført høsten 2024 og sommeren 2025. Kunnskapen om vannorganismer, naturtyper og truede arter er svært god. Informasjon om fremmede arter er hentet fra Artskart og feltkartlegging sommer 2025. Høyrisikoarter som kanadagullris og hagelupin krever særskilt oppfølging for å hindre spredning ved masseforflytning. Registreringer av kanadagullris er gamle og vurderes som foreldet, mens hagelupin er funnet i 2024. Utbredelsen av fremmede arter, inkludert ørekyt, er ikke tilstrekkelig kartlagt for tiltak i 2026 og bør oppdateres med feltregistrering før anleggsstart. Kunnskapsgrunnlaget vurderes dog å stå i rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Føre-var-prinsippet jf. § 9: Forutsatt at kunnskap om forekomster av truede karplantearter og fremmedarter oppdateres før bygging, kan planen gjennomføres uten vesentlig skade på naturmangfoldet.

Økosystemtilnærming og samlet belastning jf. § 10: Flomsikringen vil ikke skape nye vandringsbarrierer eller fragmentere habitater, og berører hovedsakelig arealer med langvarig menneskelig påvirkning. Tiltaket medfører ikke ødeleggelse av verdifull natur og vil ikke endre sesongvariasjoner i vannstand eller vannføring i Hallingdalselva eller Rukkedøla. Formålet er å beskytte bygninger og infrastruktur mot store flommer (200-årsflom).

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver jf. § 11: Tiltakshaver dekker eventuelle kostnader ved miljøforringelse, men tiltaket vurderes ikke å medføre sådanne kostnader.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder jf. § 12: Flomsikringen er plassert for å redusere skade på bygninger og infrastruktur, noe som vil kreve fjerning av kantvegetasjon. Imidlertid

kan det potensielt på sikt bli mulig for reetablering av noe naturlig kantvegetasjon.

Kantvegetasjonen nedstrøms flomsikringen (fra gangbrua) foreslås regulert slik at det sikrer en framtidig kantvegetasjon. Reetablering av bunnsubstratet i vassdraget vil være positivt for vannmiljøet.

Man finner vilkårene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 som oppfylt.

Vurdering

Samfunnssikkerhet

Nesbyen er i dagens situasjon flomutsatt og planforslaget er et viktig ledd for å sikre Nesbyen sentrum for 200-årsflom med klimapåslag. Tiltaket vurderes derav å ha stor samfunnsnytte. Kommunedirektøren vurderer at foreslått flomsikringstiltak i Rukkedøla er et viktig og nødvendig tiltak for å styrke beredskapen mot framtidige flomhendelser.

Ekstremværet «Hans» viste med tydelighet sårbarheten i dagens situasjon, og behovet for helhetlige og robuste løsninger er stort. For deler av Nesbyen sentrum er det nedlagt bygge- og deleforbud, og gjennomføring av flomsikringstiltaket er viktig både av hensyn til å oppheve dette, men også for å tilrettelegge for videre utvikling av Nesbyen som tettsted.

Planforslaget er basert på et forprosjekt utarbeidet av NVE (vedlegg 13), og for øvrig forankret i overordnede mål om klimatilpasning og samfunnssikkerhet. Planen styrker samfunnssikkerheten ved å redusere flomrisiko for sentrumsnære områder uten å øke flomfaren for tilgrensende områder. Flomsikringen består hovedsakelig av sikring av sørsiden av vassdraget fra Hajem bru og ned til påkobling flomvoll regulert i reguleringsplan for Nesflata, sikring av nordsiden av Rukkedøla på en ca. 100 meter lang strekning nedstrøms Hajem bru, heving av Hajem bru, oppgradering av sikringen i flomparken og etablering av en mindre flomvoll langs nordsiden av Møllevegen. Dersom videre detaljprosjektering viser at planlagt løsning ikke er tilstrekkelig er det sikret arealer for gjennomføring av tiltak på nordsiden av vassdraget nedstrøms Hajem bru slik at sikringen av sentrum blir ivaretatt. Flomsikringstiltaket vil medføre inngrep som riving av enkelte bygg langs vassdraget, men den samlede nytteverdien ved å sikre samfunnet mot flom vurderes som større enn ulempene for berørte parter.

Det har blitt vurdert alternative løsninger for sikring av Nesbyen sentrum som for eksempel bunnsenkning av Rukkedøla, tilbakehold av vann i nedbørsfeltet til Rukkedøla og økt kapasitet gjennom endring av tverrsnitt ved Bergheim, men valgt løsning som framgår av forprosjektrapporten er vurdert å gi den beste sikringen total sett.

Planforslaget er vurdert med hensyn til skredfare og områdestabilitet. Kartlegging og supplerende analyser viser at området oppfyller kravene i TEK17 §7-3, og det er ikke behov for ekstra sikringstiltak mot naturlig utløste skred, så lenge terreng og vegetasjon opprettholdes vest for planområdet, nordvest for ny gangbru over Rukkedøla ved museet. Større terrenginngrep eller hogst kan endre forutsetningene og må vurderes særskilt. Planforslaget vurderes å redusere risikoen for naturskader i området, særlig knyttet til flom. Tiltakene medfører ingen økt flomfare for tilstøtende områder, og bidrar til å styrke samfunnssikkerheten i Nesbyen sentrum.

Forholdet til reguleringsplan for flomsikring Nesflata

Tiltaket må ses i sammenheng med, og skal kobles sammen med flomvollen på Nesflata. Ved varsel om oppstart var det derfor overlapp mellom planene. Planforslaget for Nesflata som vil bli lagt fram til sluttbehandling vil bli tilpasset planavgrensningen til Rukkedøla-planen. Flomsikringen langs Rukkedøla vil ha en effekt på sikring av sentrum uavhengig om flomvollen på Nesflata etableres, men Rukkedøla-sikringen vil ikke bidra til at hele sentrum sikres da flom fra Hallingdalselva vil påvirke sentrumsområdene.

Kulturminne/-miljø

Planforslaget omfatter flom- og erosjonssikring langs sørsiden av Rukkedøla, i tillegg til at det legges til rette for heving av Hajem bru og mindre sikringstiltak på nordsiden av vassdraget. Tiltakene berører det automatisk fredete kulturminnet vest for flomparken (ID-265919), men det er gjennom bestemmelsene stilt krav til utgraving. For øvrig kan planforslaget medføre inngrep eller nærføring til enkelte bygninger med listeført status eller SEFRAK-registrering. Planforslaget kan innebære behov for riving av noen bygninger, mens andre får endrede omgivelser. Ny Hajem bru og tilhørende tiltak vurderes å gi begrenset visuell virkning, men vil endre nærområdet. Samlet sett gir planforslaget en viss negativ virkning for kulturminner

og kulturmiljø, men de mest verdifulle elementene i Nesbyens helhetlige kulturmiljø berøres i liten grad.

Landskapsvirkninger

Flomsikringen langs Rukkedøla vil medføre endringer i landskapsbildet, særlig på sørsiden av elva, hvor det er planlagt etablering av flomsikring i form av tørrmur, plastring med naturstein og flomvoll. Kantvegetasjonen på denne siden av vassdraget må fjernes for å etablere tiltaket. Etableringen av flomsikringstiltakene planlegges for å tilpasses lokale forhold og eksisterende bebyggelse, og det legges vekt på å bevare kantvegetasjon på nordsiden. Dette er forhold som vurderes å redusere virkningene av tiltaket. På strekninger med liten avstand mellom elv og bebyggelse kan sikringen oppleves som en barriere, men bruk av naturstein og lav høyde kan bidra til å bevare utsyn og kontakt med vassdragsmiljøet. På mer åpne partier kan det bli vurdert å etablere vegetasjonsbelter mellom tiltakene og bebyggelsen, som igjen kan redusere landskapsvirkningene. Det er regulert for flomsikringstiltak på nordsiden av vassdraget nedstrøms Hajem bru og på sørsiden av vassdraget oppstrøms Hajem bru også. Det er i utgangspunktet ikke planlagt tiltak langs disse strekningene av vassdraget ut over ca. 100 meter nedstrøms Hajem bru, men dersom det som et resultat av detaljprosjekteringen innebærer at det må foretas tiltak på nordsiden vil det innebære at kantvegetasjon må fjernes. Dette vil gi ytterligere virkninger på landskapsbildet. Det er heller ikke planlagt tiltak oppstrøms Hajem bru, men hensikten med reguleringen er å ivareta muligheten for å gjennomføre tiltak. Dersom alle flomsikringstiltakene som planen åpner for gjennomføres vil det medføre vesentlige virkninger på landskapsbildet langs vassdraget, men at disse virkningene kan reduseres etter hvert som ny vegetasjon blir reetablert eksempelvis på nordsiden nedstrøms Hajem bru. Samlet vil tiltakene gi elverommet et mer teknisk preg, men variasjon i utforming, bruk av naturmateriale som stein og bevaring av vegetasjon der det er mulig skal dempe virkningene og sikre landskapstilpasning. Tiltak i og ved flomparken vurderes å ikke medføre nevneverdige virkninger for landskapsbildet.

Sentrumsutvikling

Flomsikringen er en forutsetning for trygg videreutvikling av Nesbyen sentrum. Tiltakene tilrettelegger for reetablering av gangbruer og utvidelse av flomparken, bedre forbindelser

for gående/syklende og mer forutsigbare rammer for bolig- og næringsutvikling. Planen bidrar til å oppheve sårbarhet som i dag begrenser bygging og deling i sentrumsnære områder. På områder mellom Stasjonsvegen og Rukkedøla reguleres det for bolig, forretning og kontor. Dette tilrettelegger for videre utvikling av dette området.

Som en følge av behov for etablering av en mindre flomvoll (ledevoll) langs Møllevegen, er det foreslått omdisponert en boligtomt (regulert gjennom reguleringsplan for Sorenskrivergaarden) til utvidelse av parkområdet. Selv om planforslaget innebærer omdisponering av en boligtomt, kan omdisponeringen tilrettelegge for videre utvikling av flomparken som er et viktig friluftsområde. Det er uheldig å omdisponere boligtomter, men at dette kan få positive virkninger for lokalbefolkningen og videre utvikling av sentrum.

Vei/trafikk

Planforslaget medfører noen endringer i trafikkforholdene i Nesbyen sentrum under anleggsperioden og etter gjennomføring. Behovet for etablering av ny Hajem bru innebærer stenging av Møllevegen for biltrafikk mot Alfarvegen da høydeforskjellen vanskeliggjør videreføring av dagens vegsystem i dette området. Dette innebærer at det ikke vil være mulig med gjennomkjøring, samtidig vil det gi et tryggere nærmiljø for gående og syklende langs Alfarvegen da gangforbindelsen opprettholdes. Det skal etableres et nytt bredt fortau på Hajem bru som gir bedre plass og økt trafiksikkerhet for myke trafikanter. Det etableres sammenhengende gangforbindelser og fotgjengeroverganger som sikrer trygg ferdsel og universell utforming. Da Hajem bru skal etableres i dagens trase innebærer det at brua må rives før den nye kan etableres. Det medfører behov for en midlertidig løsning for kryssing av vassdraget og planforslaget har ivarettatt denne muligheten på oppstrøms side.

I Stasjonsvegen er det foreslått å forlenge gang-og sykkelvei på nordsiden av veien fra Stasjonsvegen 13 (Eldrebo) og østover til omtrent Stasjonsvegen 31. Dette vil medføre noe inngrep på private grunneiendommer, men ha en positiv effekt med hensyn til trafiksikkerhet for myke trafikanter langs denne vegen. For øvrig reguleres veier, gangveier, parkeringsplasser o.l. i tråd med dagens situasjon.

Det er regulert inn muligheten for en midlertidig adkomst mellom Stasjonsvegen 43/45 og Øynan 3/5 for å gi tilgjengelighet til vassdraget i anleggsfasen. Dette vurderes å gi negative

konsekvenser på berørte parter i dette området og økt trafikk i en midlertidig fase på Stasjonsvegen. I planen er det imidlertid satt føringer som skal ivareta trafikksikkerheten og sikre adkomst til alle eiendommer i anleggsperioden, samt gitt føringer i bestemmelsene mtp. støy og støv.

Samlet sett styrker planforslaget trafikksikkerheten og tilgjengeligheten for gående og syklende. Anleggsperioden vil gi noen midlertidige konsekvenser med omkjøringer og anleggstrafikk, men disse håndteres gjennom krav til sikkerhet og fremkommelighet. På lang sikt vurderes tiltakene å ha positive virkninger for både trafikkforhold og nærmiljø.

Naturressurser

Planforslaget vil ikke medføre permanent omdisponering av dyrka mark, men midlertidig beslag knyttet til anleggsfasen. Dette gjelder området nord for ny gangbru over Rukkedøla ved museet, på Høva. Det er valgt å inkludere dette arealet i reguleringsplanen for å sikre muligheten for en midlertidig anleggsvei fra Høvagutu og bort til bruas nordlige landkar. Det er lagt føringer i planforslaget knyttet til håndteringen av matjorda i anleggsfasen, samt føringer for istandsetting etter endt anleggsfase slik at hensynet til matjord vurderes å bli i tilfredsstillende ivaretatt i planforslaget. Dvs. at på sikt vil arealene tilbakeføres til LNF-formål, og jordbruksdriften kan gjenopptas og virkningene derav av mindre karakter.

Det er registrert mineralressurser (sand og grus) i området, men disse er klassifisert som ikke aktuelle for uttak, og planforslaget vil derfor ikke påvirke ressursutnyttelsen.

Naturmangfold/vannmiljø

Det er utarbeidet fagnotat både for vannmiljø (vedlegg 11) og naturmangfold (vedlegg 12). Kunnskapsgrunnlaget bygger på tilgjengelig kunnskap og kartlegging i felt høst 2024 og sommer 2025. Det er registrert naturtyper med verdi: flomskogsmark (VU), flomfastmark (NT) og naturbeitemark med høy kvalitet innenfor planområdet. Ut fra en samla vurdering har planforslaget en moderat negativ virkning på naturmangfoldet. Den største påvirkningen gjelder naturbeitemarken ved Høva, som forringes ved bruk som midlertidig anleggsområde for etablering av ny gangbru over Rukkedøla. I tillegg kan det ikke utelukkes at tiltak kommer i berøring med flomskogsmark ved Steinmogutu ved etableringen av flomsikringstiltaket. Øvrige naturtyper vil påvirkes lite av planforslaget, men flomsikring kan endre vannhastighet og artsutvalg over tid. Vannforekomsten i nedre Rukkedøla er klassifisert som sterkt

modifisert (SMVF) med godt økologisk potensial. Vannkvaliteten for næringsstoffer er svært god, men fiskebestanden har utfordringer. Planforslaget endrer ikke Rukkedølas miljøstatus eller økologiske potensial, men anleggsfasen kan gi midlertidig redusert vannkvalitet og påvirke fisk og bunndyr. Tiltakene vil begrense negative effekter og på sikt forbedre økologiske forhold. Planforslaget er vurdert etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, og denne vurderingen framgår av planbeskrivelsen.

Berørte grunneiere

Flomsikringstiltakene og anleggsgjennomføringen for etableringen av tiltaket vil påvirke berørte grunneiere i større og mindre grad. Planforslaget innebærer at det gjøres inngrep på flere private eiendommer langs Rukkedøla, både for å etablere selve flomsikringsanleggene og i forbindelse med midlertidige anleggsarbeider. Særlig på sørsiden av elva vil flomsikringstiltaket komme nær eksisterende bebyggelse. For noen eiendommer betyr dette at bygninger må rives eller flyttes, og at deler av hage, adkomst eller utearealer blir berørt – enten midlertidig eller permanent. Samtidig vil gjennomføringen av flomsikringen redusere flomrisikoen betydelig, noe som kan gi økt verdi og større forutsigbarhet for eiendommene i området.

Etableringen av flomsikringstiltaket vil medføre ulemper for berørte parter i en midlertidig fase ved at anleggsområde kommer tett på boligområdet. Det kan oppstå støy- og støvforurensning fra anleggsarbeidet, men dette er regulert gjennom føringer i reguleringsplanen. I tillegg vil anleggsfasen være tidsbegrenset. I tillegg kan massetransport til og fra anleggsområdene i Rukkedøla medføre ulemper som omkjøringer, økt anleggstrafikk og behov for midlertidige løsninger, men disse er for en kortere periode og vil bli ivare tatt gjennom krav til trafiksikkerhet og fremkommelighet.

Økonomiske konsekvenser

Kommunens økonomiske ansvar for flomsikringen omfatter en andel av kostnadene knyttet til planlegging, grunnnerv og vedlikehold av anlegget i driftsfasen. Samtidig vil flomsikringen over tid gi økonomiske fordeler ved reduserte skadekostnader fra senere flomhendelser, økt eiendomsverdi i sikrede områder og økt trygghet, samt et mer attraktivt og forutsigbart sentrum for fremtidige investeringer.

For finansiering av flomsikringen vil det fremmes egen sak for kommunestyret på et senere tidspunkt.

Konklusjon

Planforslaget for flomsikring av Rukkedøla vurderes å ha positive virkninger knyttet til klimatilpasning og samfunnssikkerhet som vil bidra til videre utvikling av Nesbyen sentrum. Reguleringsplanen tilrettelegger for et tiltak med stor samfunnsnytte som vil sikre Nesbyen sentrum mot 200-årsflom med klimapåslag. Kommunedirektøren vurderer at foreliggende planmateriale inneholder tilstrekkelig grunnlag, og man anbefaler at forslag til reguleringsplan for flomsikring Rukkedøla legges ut til høring/offentlig ettersyn.